

Terreur financieren met btw-fraude

ws.blendle.com

Zwendel | Het tv-programma 'Zembla' onthult mogelijke betrokkenheid van Nederlandse bedrijven bij btw-fraude met CO₂-certificaten. Met de opbrengst zijn terreurclubs gefinancierd.

JOOST MOREL, REDACTIE BINNENLAND

Nederlandse bedrijven waren betrokken bij internationale fraudenetwerken die waarschijnlijk terroristische organisaties hebben gefinancierd. Het gaat om de grootste btw-fraude ooit, concluderen onderzoeksjournalisten van tv-programma 'Zembla'.

De vaak onbekende en kleine ondernemingen binnen de netwerken verhandelden van 2008 tot 2011 CO₂-certificaten: rechten van bedrijven om een bepaalde hoeveelheid CO₂ te mogen uitstoten. De handel erin is te vergelijken met die in aandelen. CO₂-certificaten bestaan alleen digitaal en zijn binnen een paar seconden over de hele wereld te versturen, zonder transport- of opslagkosten. "Prachtig voor fraudeurs", zegt de Amerikaanse hoogleraar belastingrecht Richard Ainsworth in Zembla.

Handelaren in CO₂-certificaten moeten belasting betalen. Maar de betrokken bedrijven droegen de btw niet af in verschillende Europese landen. Ze verdwenen en maakten miljarden euro's buit. De certificaten worden telkens opnieuw verhandeld, daarom wordt het een carrousel genoemd.

Interpol rolde vorige week nog een groot Europees btw-fraudenetwerk op. Jaarlijks verdwijnt in Europa ruim 100 miljard euro door btw-fraude. Tussen de 5 en 10 miljard euro daarvan betreft fraude met CO₂-emissierechten. Volgens justitie in Duitsland en Italië gaat een deel van dat geld naar terroristische organisaties.

In 2010 vonden Amerikaanse troepen vlak bij de schuilplaats waar later Osama bin Laden werd gedood, documenten die leidden naar een crimineel netwerk dat in Italië 1,2 miljard euro aan btw verduisterde met de handel in CO₂-certificaten. Het Italiaanse Openbaar Ministerie liet Zembla weten dat deze documenten - door Amerikaanse inlichtingendiensten doorgespeeld - zijn gevonden in 'de grot van Bin Laden'. In Milaan begint deze maand de strafzaak tegen verdachten in het fraudenetwerk.

Zembla stelt dat Denemarken een walhalla was voor handelaren in CO₂-certificaten.

Hun identiteit werd daar niet gecontroleerd. Zembla heeft via Deense onderzoeksjournalisten een lijst in handen met daarop 1200 CO₂-handelaren uit heel Europa, waaronder tientallen Nederlandse bedrijven. Zembla onderzocht de transacties en daaruit blijkt dat de Haagse BV EcoDutch Carbon onderdeel was van het in Italië onderzochte netwerk dat terrorisme financierde. EcoDutch Carbon deed zelfs direct zaken met de eigenaar van de fraudeboekhouding uit de grot van Bin Laden.

Het OM in Keulen onderzoekt een ander netwerk waarvoor 'talrijke aanwijzingen' zijn voor terreurfinanciering. De Brits-Pakistaanse eigenaar van een inmiddels opgeheven beddenzaak uit Tilburg is volgens Zembla betrokken bij dit netwerk in CO₂-certificaten. Net als VDL Duty Free Wholesale uit Numansdorp. De eigenaren zeggen niets van de zaak af te weten.

Nederland blokkeerde in 2009 de mogelijkheid om in de CO₂-handel te frauderen. Maar volgens de experts kwamen daardoor juist meer fraudeurs. Door de handelsstroom via een Nederlands bedrijf te laten gaan, lijkt de transactie minder snel verdacht en zo wordt de fraude gecamoufleerd. Nederland is een toevluchtoord voor deze criminele 'bufferbedrijven', volgens de deskundigen.

Fraudeurs ontdekken emissierechten

Btw-fraude kost de EU-lidstaten jaarlijks veel geld. Om hoeveel het precies gaat is moeilijk te achterhalen, maar volgens berekeningen van de Europese Commissie gaat het om tientallen miljarden euro. Ieder jaar weer.

Het belastinglek kon ontstaan doordat grensoverschrijdende transacties tussen EU-lidstaten zijn vrijgesteld van btw (zie het schema). Al jaren proberen de EU-lidstaten de fraude tegen te gaan, met wisselend succes. Zo hebben veel EU-landen geprobeerd de btw-plicht voor veel in fraude gebruikte producten te verleggen naar de afnemer. Die betaalt de btw dan niet meer aan de frauderende leverancier, maar rechtstreeks aan de fiscus.

Die oplossing is vaak maar tijdelijk: fraudeurs stappen moeiteloos over op nieuw producten. Zoals de handel in CO₂-emissierechten. Groot voordeel daarvan is dat er geen sprake is van fysieke levering van producten: de rechten worden elektronisch verhandeld. Dat voorkomt een hoop gesjouw met spullen, en wekt bovendien minder argwaan bij douanedienssten.

Volgens Europol bestond de handel in emissierechten op een gegeven moment voor 90 procent uit fraude. Dat zou de fraudeurs in korte tijd tussen de 5 en 10 miljard euro hebben opgeleverd.

